

britanien, der først betrødte den onde sti, som vore lovgivere senere fulgte.“

„Hvad siger De til?“

„Til den bekendte reform af 1832, der først brugte ordet „mænd“ med hensyn til de ny valgberechtigede, der da blev skabt. Ikke en eneste af de mange foregående love, der omhandlede valgretten, benyttede et ord, der begrænsede udøvelsen af den til mænd. Dette slette forbillede blev fulgt af vore forbundslovgivere i 1865, da de ved brugen af ordet „mænd“ i den fjortende ændring af forbundsforfatningen, som gav negerne valgret, for første gang formelt udelukkede kvinder.“

Måtte Storbritanniens kvinder efterkomme opfordringen og vise, at deres kamp for befrielse ikke gælder dem selv alene, men kvindesagen overalt — og forenes i én stor bestræbelse efter snarlig at få fuldbyrdet de store retfærdighedshandling.

Efter „Review of Reviews“.

Socialt Hjælpearbejde.

Den for sin Virksomhed i Godgørenhedens Tjeneste i vide Kredse i Tyskland bekendte Berta Pappenheim i Frankfurt a. M. skrev i de første Dage af September i „Frankfurter Zeitung“ en saare læseværdig Artikel med Overskriften „Sociale Hilfsarten“. I Oversættelse lyder Artiklen saaledes:

„Ordet „socialt Hjælpearbejde“ er nyt; men hvad det skal sige, er gammelt, saa gammelt, som der har været Mennesker, der behøve Hjælp, og Mennesker, der vare beredte til at hjælpe; saa gammelt som Bekymring og Medlidenhed, som Smerte og Godhed. Men Hjælpen er ogsaa rykket ud af sin tidligere Ramme, da det gjaldt lejlighedsvis og vilkaarligt at bringe Ofre, og ført ind paa et Omraade, der forlanger en langt strammere, ensartet Form, nemlig paa den sociale Pligts Omraade. Paa vore Bedstemødres Tid kunde det være nok, naar i en Landsby eller en Købstad nogle gode Mennesker tog sig af de fattige Barselkoner og deres Familier. Man kunde sende dem nogen Mad og se til Børnene. Denne patriarkalske Godgørenhed er i vor Tid bleven umulig. Af filantropiske saavel som praktiske Grunde maa Gaver og Hjælp organiseres saaledes, at der opnaas det mindste Tab af Kræfter og Midler. Fattigdommen skal have nærmeste Vej til Hjælpen, og Giveren skal anvises den korteste Vej til Trangen. Af denne Nødvendighed er opstaaet, hvad man i vore Dage

forstaar ved organiseret Fattigpleje. Det er ikke mere det enkelte Menneske, som af Medlidenhed føler Trang til at gøre „en god Gerning“, men Kommunerne og Staten drives ogsaa til, overvejende af praktiske Grunde, at „gøre godt“, d. v. s. bekæmpe Fattigdom, Sygdom og Nød blandt Beboere og Underaatter. Dette kan naturligvis kun ske under Synspunkter, der omfatte Mangt og Meget. Man finder derfor i forskellige Byer og Stater Love og Bestemmelser for den lokale Fattigpleje, udarbejdede under Indflydelse af den herskende Kultur og de stedlige Betingelser.

De løbende Forretninger under Bestyrelsen af saadanne Organisationer maa besørges af uddannede Embedsmænd. I Regelen er det kun saadanne, der kunne ofre hele deres Kraft og al deres Tid til den Slags Virksomhed. De maa ogsaa have Fagdannelse; hvert Embede efter sin Art kræver Kundskaber af nationaløkonomisk, juridisk, medicinsk eller finansiell Natur. Men — og det er for os i vore Dage en meget vigtig Kendsgerning — da man i den frivillige Godgørenhed kom til den Indsigt, at denne uden Love og Organisation ved sin Spredthed blev resultatløs, saa kom man i den organiserede Fattigpleje snart til den Erkendelse, at Love og Organisation forfejlede deres Hensigt, naar den understøttende Virksomhed savnede den frivillige, kærlige og individualiserende Aand.

Medens i den patriarkalske Tid den sociale Hjælp overvejende ydedes af Kvinder, blev den fra den Tid, den anerkendtes som en kommunal Nødvendighed og et socialpolitisk Moment, udelukkende et Arbejdsfelt for Mændene. Baade Hæderspladserne og de lønnede Pladser var i mange Aar kun besatte med Mænd. Først i vor Tid, begunstiget af Kvindebevægelsens Fremgang, kom man i indsigtfulde Mænds Kredse til den Overbevisning, at en social Hjelpevirksomhed uden Kvindens Medarbejde er en Uting. Med Tilfredshed kunde vi sige: man trænger til os!

For Begyndere paa Fattigplejens Omraade er ofte to Tanker pinlige: for det første, at man heller ikke med sine egne Midler bør skalte og valte frit, thi det er saare ønskeligt, at der paa passende Sted aflægges Regnskab over hvorfor, naar og hvor mange Gaver der er uddelte. Men man lærer snart at indse, hvor skadelig en planløs Given virker, og bøjer sig for Fornuftens Stemme. For det andet falder det meget svært at lade vore Medmennesker gøre Regnskab for Aarsagen til deres Nød og Elendighed, føre det til Bogs og indregistrere det. Jeg taler her af egen Erfa-